

Bulletin Associatie Wijkteams: Kwaliteit moet je doen!

Januari 2023, nummer 2

We leven en werken in een nieuwe werkelijkheid als het gaat om kwaliteitsbeleid. Waar voorheen kwaliteitsverbetering werd gedacht in termen van protocollen, richtlijnen en certificering, staan de laatste jaren noties als maatwerk, doen wat nodig is en aansluiten in het hier en nu, meer in het centrum. Kwaliteit moet je niet zozeer meten, kwaliteit moet je vooral doen!



In het bulletin 'Kwaliteit moet je doen!' beschrijven we tweemaal per jaar de activiteiten van Associatie Wijkteams in het kader van dit uitgangspunt.

Inleiding

In november 2021 heeft de Associatie Wijkteams in haar ledenberaad besloten een 'kwaliteitsstatuut voor wijkteams' op te stellen. Het kwaliteitsstatuut is een werkdocument en zal steeds in nieuwe versies worden gepubliceerd. De bedoeling is om stapsgewijs te werken aan kwaliteit en om in het proces, door te leren en reflecteren, te verbeteren waar dit de meeste impact heeft. De grootste verbeteringen zijn in de huidige tijd voornamelijk op niveau van bestuur en beleid te vinden.

In [bulletin nummer 1](#) is beschreven welke eerdere stappen hierin zijn genomen. De Associatie Wijkteams heeft in november het kwaliteitsstatuut voor wijkteams versie 1.0 gepubliceerd:

Als het gaat over het realiseren van kwaliteit voor inwoners en wijken is het kwaliteitsstatuut een document waar ieder wijkteam iets mee kan. We zijn trots dat we in de praktijken kunnen vaststellen dat er grote overeenkomsten zijn tussen wijkteams in werking, ongeacht de vorm. Kwaliteit wordt gerealiseerd in de leefwereld, in het contact tussen inwoners en professionals. Kwaliteit wordt óók gerealiseerd door te werken aan maatschappelijke opgaven. Wat dat betekent lees je [hier](#).

De komende jaren wordt dit aangescherpt en uitgediept. Het vak van wijkteams is een jong vak. Blijvend werken aan de basis van dat vak is de komende jaren van belang. De leden van de Associatie hebben met elkaar iets te doen als het gaat om de ontwikkeling van dit vak:

- Het vakmanschap van mensen: steeds beter worden in het uitvoeren van je opdracht.
- Een passende opdracht: steeds beter snappen wat die opdracht moet zijn als wijkteam.
- Passende randvoorwaarden: steeds beter worden in deze randvoorwaarden realiseren.

In dit bulletin informeren we je over de activiteiten in de tweede helft van 2022.

Leernetwerk veiligheid

In het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming wordt uitgegaan van actieve lokale teams, die ook hulp bieden aan gezinnen en inwoners in onveiligheid. In 2022 is Associatie Wijkteams begonnen met de ontwikkeling van een leernetwerk als voorbereiding hierop. Er vonden drie bijeenkomsten in Utrecht plaats. Tijdens deze bijeenkomsten zijn zes leergroepen gevormd, met ieder een eigen thema:

1. Voorbereiding van wijkteammedewerkers op het Toekomstscenario.
2. Verbetering van de samenwerking tussen wijkteams en organisaties gericht op problematiek van volwassenen.
3. Vormgeving van de samenwerking tussen wijkteams en de regionale veiligheidsteams en/of veiligheidspartners.
4. Versterken van het maatschappelijke debat over veiligheid en onveiligheid.
5. Bestuurlijke leervragen.
6. Het juridisch perspectief van wijkteams in de ontwikkeling van het Toekomstscenario.

De leergroepen bestaan uit bestuurders, beleidsmedewerkers en professionals uit wijkteamorganisaties en gemeenten door het hele land. De deelnemers gaan met elkaar tot eind 2023 aan de slag op basis van zelf opgestelde leervragen. Voor 2023 staan wederom drie leernetwerkbijeenkomsten in Utrecht gepland. Tussentijds ontmoeten de leergroepen elkaar in kleiner verband, ondersteund met procesbegeleiding waar nodig.

De opbrengsten van het leernetwerk in 2022 is geland in een aantal documenten:

- Een introductie op het thema (presentatie van Adri van Montfoort).
- Een opdrachtformulering voor wijkteams. Een eerste versie van het document is [hier](#) te lezen.
- Twee Reflecties op het huidige kwaliteitskader veiligheid voor lokale teams. Een reflectie vanuit bestuurlijk perspectief kun je [hier](#) lezen. Een reflectie vanuit juridisch perspectief vind je [hier](#).
- Een onderbouwing met kennis van de opdracht op veiligheid door wijkteams, als stageopdracht vertrouwensarts in opleiding bij het Nji. De onderbouwing lees je [hier](#).

De Associatie Wijkteams heeft Civil Care gevraagd de opdracht van lokale teams ten aanzien van veiligheid binnen het Toekomstscenario te beschrijven op basis van de opgedane inzichten, verwoord in genoemde documenten. Dit betreft zowel geëscaleerde veiligheidscasuïstiek als bijvoorbeeld het voorkomen van onveiligheid en de inzet van collectieve interventies. Maar ook handelen vanuit de brede, systemische context. Het resultaat vind je [hier](#).

Samen met de VNG bereid de Associatie een proces van verrijken van deze eerste versie voor. Er zal feedback aan leden en aan samenwerkingspartners worden opgehaald. De doelstelling is dat wijkteams in alle gemeenten een gelijklopende opdracht zullen krijgen.

Samen doorleven van de waarde en effectiviteit van wijkteams

Werken aan kwaliteit betekent met elkaar steeds beter snappen wat de toegevoegde waarde van wijkteams is. Dat doen we graag samen met anderen. We noemen een paar voorbeelden.

Onderzoek verspreiden

Het onderzoek naar de toegevoegde waarde en effectiviteit van wijkteams (bekijk het rapport [hier](#)), dat in het voorjaar werd opgeleverd, is op verschillende manieren onder de aandacht gebracht. Ellen van der Vlist, directeur De Kleine Schans, maakte een prachtige [video](#) waarin zij de uitkomsten

van het onderzoek samenvat. Individuele leden hebben het onderzoek onder de aandacht van hun gemeente gebracht, met de vraag dit te laten landen in de opdrachtformulering. Zo werken we met elkaar richting meer kennis gestuurd opdrachtnemerschap. Enkele reacties vanuit de wijkteams:

"Het onderzoek werd herkend, en de inhoud van de 'werkbare elementen' zijn bij ons input geweest voor het beschrijven van onze werkwijze."

"Het onderzoek bevestigt datgene wat we met elkaar in Zaanstad trachten te realiseren met de inzet van de sociale wijkteams en Jeugdteam."

Themabijeenkomst Duurzaam ouderschap na scheiding

Op 7 november organiseerde Associatie Wijkteams op initiatief van SKT Westland een bijeenkomst samen met het programma Scheiden zonder Schade. De sessie ging over hoe je als wijkteam vanuit een andere visie ('uit de dramadriehoek') tot passende hulp voor ouders in scheiding kunt komen.

Werkbezoek Wij Groningen

Op woensdag 23 november ontving WIJ Groningen vijf vertegenwoordigers van het ministerie van VWS en het programmateam van de Associatie Wijkteams. Bestuurder Mirjam Kuin vertelde over de brede opdracht van WIJ Groningen. En medewerkers van WIJ Groningen deelden hoe zij inwoners ondersteunen in hun leefwereld, hoe ze de sociale basis versterken, werken met de doorbraakmethodiek en vanaf 2023 basisjeugdhulp bieden aan jeugdigen en gezinnen zonder indicatie. We kregen beeld bij de divers samengestelde teams (met bijvoorbeeld jongerenwerkers, gezinscoaches, gedragswetenschappers en aardbevingcoaches). En hoorden over de intern ontwikkelde leergang samenlevingsopbouw die elke medewerker van WIJ Groningen volgt en hoe WIJ Groningen nieuw personeel werft. De aanwezige ambtenaren van VWS gingen geïnformeerd en geïnspireerd naar huis. Ons voornemen is om in het nieuwe jaar vergelijkbare werkbezoeken te organiseren voor medewerkers van ministeries en de VNG. Zo kunnen we bijdragen aan het creëren van gedeelde beelden, taal en begrip over wijkteams en de waarde van wijkteams zichtbaar maken.

Werkbezoek WIJ Eindhoven

Staatssecretaris Maarten van Ooijen (ministerie van VWS) en minister Dennis Wiersma (ministerie van OCW) reizen in februari af naar Eindhoven. In dit werkbezoek richten we ons op de samenwerking tussen WIJ Eindhoven, schoolbestuur SKPO en de gemeente Eindhoven. Hoe zijn zij begonnen aan hun samenwerking (met als doel inclusief onderwijs in een inclusieve samenleving) en wat is daarin tot nu toe geleerd? Over dit leerproces gaan betrokkenen graag in gesprek met de bewindslieden en een aantal betrokken ambtenaren van beide ministeries. Het versterken en verbeteren van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp valt onder de verantwoordelijkheid van zowel Maarten van Ooijen als Dennis Wiersma. We zijn dan ook blij dat ze samen naar Eindhoven komen!

Vervolgacties kwaliteitsstatuut

We werken aan een volgende versie van het kwaliteitsstatuut door input op te halen vanuit onze leden en partners. Op 18 januari 2023 organiseert de Associatie een online sessie voor leden omtrent het kwaliteitsstatuut. Tijdens deze bijeenkomst gaan we in gesprek over de betekenis van het kwaliteitsstatuut in en tussen wijkteamorganisaties en op stelselniveau. Verder zal de Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk nauwgezet feedback leveren op het kwaliteitsstatuut.

We verdiepen het kwaliteitsstatuut op onderdelen, door 'best practices' op te halen en te verbreden; we beginnen met het onderwerp passende monitoring, daarvoor staat een bijeenkomst in het voorjaar gepland.

Samen lerend werken aan kwaliteit is zowel voor professionals als bestuurders belangrijk. Dat vinden Jeugdzorg Nederland, Associatie voor Jeugd, Netwerk Directeuren Sociaal Domein, Wethoudersvereniging en Associatie Wijkteams. We gaan binnenkort concreet aan de slag met het Nji en de genoemde partners om deze lerende beweging onder bestuurders die hier leiding aan geven verder te versterken.

We gaan in gesprek met hogescholen ten behoeve van de ontwikkeling van een passend curriculum voor wijkteammedewerkers.

Met de IGJ en het Nji hebben we een begin gemaakt met samen leren. Over wat het werk van wijkteams is, en wat toezicht houden daarop vraagt. Dat zullen we het komende jaar vervolgen. Parallel daaraan is de Inspectie gestart met bezoeken aan wijkteams. We kijken uit naar de resultaten en het leereffect van beide trajecten.

We onderzoeken met Nji en IWW hoe we de agenda's beter op elkaar afstemmen, zodat kennisontwikkeling echt 'dienstbaar' is aan praktijken.

We streven ernaar om tweemaal per jaar een bulletin 'Kwaliteit moet je doen!' op te leveren. De volgende kun je verwachten in juni 2023.

In de hoop alle belangstellenden en betrokkenen hiermee voldoende te hebben ingelicht, namens An Theunissen, bestuurder Stichting jeugdteams ZHZ, Willem Loupatty, bestuurder wijkteams Enschede, Jolanda Spoelstra, netwerkcoördinator AW en Sophie Hospers, strategisch adviseur AW,

Marenne van Kempen, voorzitter Associatie Wijkteams, bestuurder Lokalis Utrecht

Heb je nog vragen? Stuur een e-mail naar: info@associatiewijkteams.nl.